Quan només ens queda l'amor

Per PepMaria el dl., 04/01/2016 - 09:00

En una de les cerimònies oficials que l'Estat francès va celebrar per recordar els morts a l'atemptat terrorista de París, tres noies van interpretar una de les cançons més conegudes del belga Jacques Brel: "Quand on n'a que l'amour". Enmig del dolor, la ràbia, les reaccions irracionals que culpen innocents o tanquen els cors, l'Estat Francès convida a "l'amour" a la manera de Jacques Brel. Una estrofa d'aquesta cançó il·lustra el valor de l'amor:Quand on n'a que l'amour
Pour unique raison
Pour unique chanson
Et unique secours.
Quan només ens queda l'amor
Com a única raó
Com a única cançó
i únic socors.
« On n'a que » - només ens queda. Anem fent experiència de moltes coses, però al final només ens queda l'amor. Hem provat la venjança enlloc del perdó, la supèrbia enlloc de la fraternitat, les relacions superficials enlloc d'una relació profunda. I ens hem adonat que la venjança constitueix només un "subidón d'adrenalina" temporal, però que no ens ha alliberat del dolor que va causar l'ofensa. M'he adonat que conquerir una posició per "superar" la posició d'aquell de qui em vull sentir per sobre em provoca una sensació temporal de victòria, però que aviat em porta a comparar-me amb gent encara més important. M'he adonat que les relacions superficials poden oferir un plaer instantani, però no em treuen de la soledat que només una relació profunda permet abandonar. L'amor queda, deixa un bon regust, deixa una petja profunda, roman.
No és que el perdó, o la fraternitat, o una relació profunda estiguin lliures de problemes. No és que "l'amour" sigui fàcil o immediat: sovint s'ha de treballar. No és senzill aconseguir que emergeixi del fons de tota experiència humana. Però és menys dolent que les alternatives: "on n'a que l'amour".
"Unique raison" – Quan busquem raons últimes, fonamentals, per a la nostra vida, ens adonem que la raó darrera és una experiència vital: l'amor. Quan la Maria i en Llorenç van venir a veure'm perquè beneís el seu matrimoni, els vaig preguntar: "Ja teniu clar que voleu estar junts tota la vida?" La Maria es va avançar a contestar: "Fa un temps, quan teníem un conflicte, em sorgia la pregunta "Vols dir que en Llorenç és l'home de la teva vida?" I en Llorenç es preguntava el mateix de mi. Però ara, quan tenim un conflicte ens diem: "Anem a resoldre'l". Perquè la pregunta d'abans ja no ens la fem". L'amor és una evidència fonamental per a cadascun d'ells, per a tots dos. I ha silenciat la pregunta fonamental. L'amor és el més profund i és silenciosament evident.
"Unique chanson" – Aquesta experiència fonamental no s'explica. Però es pot narrar: "Quan la Maria i jo ens vam conèixer..." va seguir en Llorenç. I el que narrava era més convincent per la música que per les paraules que "cantava" en Llorenç. "Quan em vaig haver venjat vaig sentir que no m'arribava la pau; quan vaig perdonar..."
"Unique secours" - Tornem a la França de després dels atemptats. Dounia Bouzar, que es dedica a "desradicalitzar" els joves francesos que han sucumbit a la crida d'Estat Islàmic, afirma: "Només l'amor pot tornar a relligar aquests joves amb la vida. Sense amor, venç la destrucció, venç la mort". I amb l'amor potser ens naixerà una amistat sense exclusions, sense condicions: amb el món sencer. En efecte, la cançó de Brel acaba:
Alors sans avoir rien
que la force d'aimer
nous aurons dans nos mains
amis, le monde entier.
Aleshores sense tenir res més
que la força d'estimar
tindrem a les nostres mans,
amics, el món sencer.

· Quines pràctiques em permeten aturar-me a recordar què ha quedat de fonamental, d'amor, en les experiències que vaig tenint?
· Quins moments o espais em permeten vèncer la temptació d'anar encadenant experiències de diverses qualitats sense distingir l'amor dels seus succedanis?
· Quins àmbits vitals (parella/família, professió, vida cívica i política, conviccions profundes) demanen el treball de l'experiència fonamental? Com porto aquesta experiència en aquests àmbits?
· Quins gestos, quines cançons, em permeten anar renovant, desplegant, aprofundint les experiències fonamentals?

"L'amor no passarà mai." (1Cor 13, 8a).
"La Raó que pot ser raonada no és la Raó eterna. El nom que pot ser anomenat no és el nom etern" (Daodejing, n.1)
Déu és amor (1Jn 4, 8b).

Apèndix - La lletra de la cançó

Quand on n'a que l'amour
A s'offrir en partage
Au jour du grand voyage
Qu'est notre grand amour.

Quand on n'a que l'amour
Mon amour toi et moi
Pour qu'éclatent de joie
Chaque heure et chaque jour.

Quand on n'a que l'amour
Pour vivre nos promesses
Sans nulle autre richesse
Que d'y croire toujours.

Quand on n'a que l'amour
Pour meubler de merveilles
Et couvrir de soleil
La laideur des faubourgs.

Quand on n'a que l'amour
Pour unique raison
Pour unique chanson
Et unique secours.

Quand on n'a que l'amour
Pour habiller matin
Pauvres et malandrins
De manteaux de velours.

Quand on n'a que l'amour
A offrir en prière
Pour les maux de la terre
En simple troubadour.

Quand on n'a que l'amour
A offrir à ceux-là
Dont l'unique combat
Est de chercher le jour.

Quand on n'a que l'amour
Pour tracer un chemin
Et forcer le destin
A chaque carrefour.

Quand on n'a que l'amour
Pour parler aux canons
Et rien qu'une chanson
Pour convaincre un tambour.

Alors sans avoir rien
Que la force d'aimer
Nous aurons dans nos mains,
Amis le monde entier.

(Traducció)

Quan només ens queda l'amor
Per oferir-nos un a l'altre
El dia del gran viatge
Que és el nostre gran amor.

Quan només ens queda l'amor
Amor meu tu i jo
Perquè esclatin de joia
Cada hora i cada dia.

Quan només ens queda l'amor
Per viure les nostres promeses
Sense cap altra riquesa
Que creure-hi encara.

Quan només ens queda l'amor
Per moblar de meravelles
I cobrir de sol
La lletjor dels suburbis.

Quan només ens queda l’amor
Per única raó
Per única cançó
I per únic socors.

Quan només ens queda l’amor
Per vestir al matí
Els pobres i malfactors
Amb abrics de vellut.

Quan només ens queda l’amor
Per oferir com a pregària
Pels mals de la terra
Com un simple trobador.

Quan només ens queda l’amor
Per oferir a aquells
Que tenen per únic combat
El de buscar el dia.

Quan només ens queda l’amor
Per traçar un camí
I forçar el destí
A cada cruïlla.

Quan només ens queda l’amor
Per parlar als canons
I tan sols una cançó
Per convèncer un tambor.

Aleshores sense tenir res més
Que la força d’estimar
Tindrem a les nostres mans
Amics, el món sencer.